

Chr. Pedersens Malmø-Virksomhed, tre anonyme og udaterede Etbladstryk, indeholdende Aftryk af tre fra Christian II.s Historie velkendte Dokumenter, nemlig Frederik I.s Fuldmagt til Knud Gyldenstjerne under Forhandlingerne med Christian II. i Norge, Gyldenstjernes Lejdebrev til Kongen og Kontrakten imellem dem, udfærdigede henholdsvis i April og Juli 1532. Af disse Tryk har det sidstnævnte, som indeholder Kontrakten mellem Gyldenstjerne og Kongen, og af hvilket et Eksempplar findes i Rigsarkivet i København, ikke tidligere været fremdraget, de to andre er beskrevet af Bruun¹, der mener, at de er udført enten af Hans Vingaard eller Oluf Ulricksøn, og henfører dem til Aaret 1532. Begge Angivelser er urigtige. Af det anvendte Materiel fremgaar, at de alle tre er udgaaet fra Chr. Pedersens Bogtrykkeri i Malmø. Teksttypen, hvormed de alle er trykt, er en af Chr. Pedersens sjældnest brugte Typer, ellers kun anvendt en Gang, i den 1535 i Malmø trykte Bog »Om den gamle og den nye Gud», det øvrige Materiel er det velkendte fra Malmø. Trykkene er rimeligvis fremstillet i samme agitatoriske Hensigt som Oversættelsen af Christian II.s Brev til Wendtlandt og efter al Sandsynlighed trykt samme Aar, ved Grevefejdens Udbrud 1534. En samtidig Historieskriver, Lybækkeren Reimar Kock, fortæller i sin Skildring af disse Begivenheder, at Malmøs Borgere i Juni 1534 overraskede Lensmanden paa Malmøhus og førte ham som Fange til Borgmesteren, Christian II.s Tilhænger Jørgen Kock, medens man for Borgerne forelæste »die briue, welck de Riccesz Rath vnd besonders H. Manus Guldenstern vnd sin broder H. Knudt . . . Ko. Christiern Ao. 32 gegeuen vnd doch nicht ein gehalten».² Da Chr. Pedersen stadig tilhørte Christian II.s Parti og under Grevefejden var Jørgen Kocks Sekretær, er det let forstaaeligt, at det blev overdraget ham at besørge Trykningen af de Skrifter, som skulde bruges i Agitationen for Kongen.

Som man ser, havde Chr. Pedersens Bogtrykkervirksomhed i Malmø foruden at tjene folkeoplysende og reformatoriske Formaal en bestemt politisk Tendens. Det har rimeligvis været denne, der har bevirket, at hans Virksomhed saa brat ophørte. Hans Trykkeri er antageligt standset allerede i Begyndelsen af 1535, i hvert Tilfælde kendes kun en enkelt Bog derfra i dette Aar, i hvilket Kampen for Christian II.s Genindsættelse led sit endelige og afgørende Nederlag. 1536 solgte Chr. Pedersen sit Trykkeri med alt tilhørende Materiel til Hans Vingaard i København for 400 Daler. Af en Proces, som dette Salg gav Anledning til³, ser man, at den senere Bog-

¹ *Aarsberetn. og Medd.*, II, S. 46–48.

² A. HEISE, *Kristiern II. i Norge og hans Fængsling* (Kbh. 1877), S. 3.

³ Akterne, som findes i Malmø Raadstuearkiv, er udgivet af Sonnenstein-Wendt (*Ny kirkehistoriske Samlinger*, I, S. 253–64).